

Tematický plán:

1. blok... Dialektologie, její předmět. Pojmy a problémy. Utváření nářeční diferenciace. (útvary českého národního jazyka). Česká nářečí v širším i v užším smyslu
2. blok... Nářečí středomoravská. Nářeční lexikografie (typy nářečních slovníků), nářeční databáze, dialektismy.
3. blok... Nářečí východomoravská. Jazykový zeměpis. Český jazykový atlas.
4. blok... Nářečí slezskomoravská. Metody a prostředky dialektologického výzkumu (s ohledem na výzkum ve Slezsku).
5. blok... Nářečí slezskopolská. K vývoji nářečí českých, moravských a slezských.
6. blok... Dialektologická teorie a praxe současnosti. Jazykovědná/ dialektologická pracoviště a nejnovější přístupy k jazykové stratifikaci.

Literatura:

Základní:

BOGOCZOVÁ, I. *Textová opora ke studiu mluveného českého jazyka a dialektologie..* OSTRAVA, 2009.

HOLUB, Z. *Dialektologie*. Distanční studijní text. ÚBK FPF, Slezská univerzita v Opavě 2018-2019

Rozšiřující:

BĚLIČ, J. *Přehled nářečí českého jazyka*. Praha, 1976.

DAVIDOVÁ, D. *Kapitoly z dialektologie*. Ostrava 1992. Ostrava, 1992.

LAMPRECHT, A. a kol. *České nářeční texty*. Praha 1976.

RUBÍN, A. *Čítanka nářečních textů*. Praha 1976. PRAHA, 1976.

Doporučená:

BĚLIČ, J. *Nástin české dialektologie*. Praha 1972. Praha, 1972.

CUŘÍN, F. *Vývoj českého jazyka a dialektologie*. Praha: SPN 1977.

KLOFEROVÁ, S. *Dialektologie*. In Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky. Praha: Academia, 2007, s. 336-376.

PLESKALOVÁ, J. *Vývoj spisovné češtiny*. In Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky. Praha: Academia 2007, s.473-498.

Požadavky na studenta

(podmínky udělení zápočtu):

2. Studijní (teoretické):

- úspěšné napsání 2 testů (1x k českým nářečím, 1x k moravským a k slezským nářečím):
  - podmínky každého testu: 10 otázek - varianty a, b, c + zařazení /nebo kompl. rozbor

3. Praktické požadavky:

- příprava k odborné práci a k terénnímu výzkumu:

3.1 lemmatizovaný (zaznamenaný) slovník lexikálních jednotek (lze získat během společného terénního výjezdu); min. 20 lex. položek na osobu: s využitím a kontrolou databáze:

stusd@students.zcu.cz ... po odladění teprve vkládat!

3.2 přepsané nahrávky zaznamenaných mluvených projevů (výpovědi rodilých mluvčích; lze získat během společného výjezdu):

a) 2 normalizované strany (normostrany – dialektologicky transkribované)

b) společná analýza zaznamenaných lexikálních jednotek i transkribovaného textu...

E-mail DIAL. SEM:

dialektologie.opava@seznam.cz

heslo: Dialektologie01